

Kystsoneplan Namdalen

Avsender	Innspill* (*oversikten inneholder de deler av hvert enkelt høringsinnspill som menes å være mest relevant med tanke på innspill til planprogrammet som har vært på høring. Mange av høringsinnspillene er omfattende og gir generelt et verdifullt grunnlag til planprosessen uten at det oppfattes nødvendig å endre forslag til planprogram. Alle innspill tas derfor med til vurdering i den videre planprosessen. Innspillene bør derfor leses i sin helhet for å få fullverdig innsikt i hva de enkelte avsenderne mener å være viktig i denne sammenheng)	Prosjektleders kommentar	Bør innspillet føre til endringer i forslag til planprogram?
Dir.Min	DMF understreker at de er klar over at planen ikke direkte berører DMF's sektoransvar. DMF påpeker likevel behovet for å ta hensyn til bruken av sjøen som transportveg for viktige mineralske ressurser, og at det ikke planlegges tiltak i sjø som vil være til hinder for utnyttelse av mineralske ressurser. DMF mener videre at det må vurderes om planen kan føre til begrensninger for muligheten til transport av mineralske ressurser langs sjøen. Videre bør det være en overordnet strategi at urealiserte prosjekter som forutsetter transport langs sjøen ikke blir til hindret av tiltak som følge av kystsoneplanen. DMF viser til at det er kartlagt flere kystnære forekomster i kommunene som omfattes av planen: • Nord-Fosen pukkverk i Osen • Valsneset i Bjugn • Teplingan i Nærøy • Hestvika i Nærøy • Kongsmoen på Høylandet *Link til dok	Prosjektleder vurderer DMF's innspill som relevant og viser til at punkt 4.6 «Samferdsel og infrastruktur» i planprogrammet i tilstrekkelig grad vil ivareta DMF's innspill om at planen ikke skal være til hinder for å kunne utnytte mineralske ressurser i regionen	Nei!

Fiskeridir.	Fiskeridirektoratet region Midt stiller seg positiv til planprogrammet. Det kommer tydelig fram hva som er formålet med planen, hvordan planprosessen skal gjennomføres og opplegg for medvirkning fra de ulike interessegruppene. Kapittel 3 tar for seg planens fokusområder. Alle interesser er tenkt kartlagt for å gi et godt grunnlag for konsekvensutredninger og vurderinger. Å få gjort et godt grunnlagsarbeid her, hvor de ulike interessene søkes framstilt i temakart ved bruk av geografisk informasjonssystem (GIS) vil, etter Fiskeridirektoratets oppfatning, kunne bidra til å avdekke potensielle konfliktområder, samtidig som det også vil kunne synliggjøre områder som vil være mindre konfliktfylte, eller avdekke områder som kan være aktuelle for sameksistens med enkelte former for akvakultur, mens en annen form for akvakultur vil være mer konfliktfylt. Det forutsetter imidlertid at data som innhentes, og framstilles i temakart, er av god kvalitet, slik at man er sikker på at kartet gir et rett bilde i forhold til områdets egenskaper. I kapittel 3.1 er tema som skal utredes opplistet. De ulike temaene som er nevnt her, viser kompleksiteten i arbeidet. Måten de ulike arealformålene planlegges vurdert, vil gi et godt grunnlag for fastsettelse av grenser for framtidig arealbruk. Dette vil bidra til kunnskapsbaserte avveininger og vurderinger av ulike arealinteresser, og samtidig sikre at dette blir dokumentert. I kapittel 4.1 Biologisk mangfold, er ulike tema innenfor naturmangfold, som skal tas hensyn til i arealdisponeringen listet opp. Her kan også sterke tidevannsstrømmer nevnes som et tema som kan være verdt å hensynta. I sterke tidevannsstrømmer vil det finnes arter som vanligvis er assosiert med større dyp. Større vannstrøm kan redusere effekten av predatorer, for eksempel kråkebollebeiting på tare. I kapittel 4.2 Fiskeri og tarehøsting omtales blant annet viktige gyte- og fiskefelt. Fiskeridirektoratet har kartlagte data om gytefelt og viktige fiskefelt synliggjort i vår	Prosjektleder vurderer Fiskeridirektoratets innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder merker seg spesielt behovet for å oppdatere fiskerirelatert informasjon før prosjektet benytter dataene som grunnlag for arealplanleggingen. Ut over det anser prosjektleder innspillene som tilstrekkelig ivaretatt i forslag til planprogram	Ja! På bakgrunn av opplysninger om at fiskeridata er gjenstand for kvalitetssikring og revisjon innen planområdet vil prosjektleder anbefale å gjøre oppmerksom på det ved å endre på kap 4.2.
-------------	---	--	--

	kartløsning «Yggdrasil». Fiskeridirektoratet jobber kontinuerlig med kartlegging og oppdatering av kystnære fiskeridata. Dette arbeidet gjøres i samarbeid med fiskere og fiskarlag i de ulike kommunene. Alder og kvalitet på kystnære fiskeridata i planområder er noe variert. Namsos, Fosnes, Namdalseid, Bjugn og Vikna har nylig blitt revidert, disse er under behandling for utlegging i vår kartløsning på internett. De andre kommunene har data av ulik alder, fra 2002 til 2010. Fiskeridirektoratets arbeidet med oppdatering av kystnære fiskeridata foregår kontinuerlig. De kommunene som er involvert i «Kystsoneplan for Namdal» er prioriterte områder i dette arbeidet.		
--	--	--	--

*[Link til dok.](#)

Forum for natur og friluftsliv	Høringsinnspillet er sendt på vegne av Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Naturvernforbundet i Nord- Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norges jeger og Fiskerforbund i Nord- Trøndelag og Fremtiden i Våre Hender. FNF`s innspill til planprogrammet er utfyllende og kommenterer innspill til konkrete deler av planprogrammet. FNF`s egen oppsummering er gjengitt her med følgende punkt: • Flerbruksområder bør unngås da disse gir liten forutsigbarhet for myndigheter og interesseorganisasjoner. Der flerbruksområder likevel er hensiktsmessige bør det vurderes om akvakultur <u>ikke</u> skal være en del av mulige arealformål. • Bufferområder rundt viktige natur- og friluftslivskvaliteter bør primært avsettes til samme arealformål, sekundært som hensynsone til den aktuelle kvaliteten slik at forringelse fra nærliggende aktivitet unngås. • Formål- og hensiktskapitlene i planprogrammet må endres fra dagens format hvor vekst i havbruksnæringa fremstår som hovedformålet med kystsoneplanen. Formålet må være å sikre viktige natur- og friluftslivsinteresser gjennom grundige utredninger og helhetlig arealplanlegging. • Det bør legges opp til regionale medvirkningsmuligheter for viktige interessegrupper og aktører. Eksempelvis møter med representanter for friluftsliv, biologisk mangfold, reiseliv, akvakultur og fiskeri, samt politisk utvalg og prosjektleder. • Hensynet til laksefisk og lakseførende vassdrag bør presiseres som et viktigere tema i utredningskapittelet, og dermed også avsettes betydelige ressurser når undersøkelser og videre planarbeid kommer i gang. • Det bør utdypes hvilke vurderinger og kriterier som skal legges til grunn ved overlappende interesser i arealanalysen. *Link til dok.	Prosjektleder vurderer høringsinnspillet som konkret og saklig basert på god kunnskap om kystsoneplanlegging Prosjektleder ønsker videre å presisere at planprosessens hovedintensjon skal være å avdekke om det er interesser som bør prioriteres fremfor flerbruksområder innenfor de økonomiske og tidsmessige rammer prosjektet råder over. Prosjektleder anser innspillene som tilstrekkelig ivaretatt i forslag til planprogram	Nei!
---------------------------------------	---	--	-------------

Frøya kommune	Kommunestyret i Frøya kommune gjorde i sak 103/18, 30.08.18 følgende vedtak: Kommunestyret i Frøya kommune tar høringen til orientering og har ingen merknader til planprogram og varsel om planoppstart. Kommunestyret i Frøya ønsker lykke til videre med arbeidet. <i>*Link til dok.</i>	Prosjektleder takker for lykkeønskningen	Nei!
Fylkesmannen i Trøndelag	Fylkesmannen i Trøndelag gir innledningsvis i sin høringsuttalelse en omfattende og relevant veiledende uttalelse basert på de opplysningene som fremkommer av oppstartsvarselet. Fylkesmannen orienterer om at de vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planen sendes på høring. Fylkesmannen legger for øvrig følgende: - Fylkesmannen ønsker å oppnå best mulig dialog og tidlig avklaring av nasjonale og viktige regionale interesser. Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å benytte seg av regionalt planforum som en arena for dette. Saker meldes inn til Trøndelag fylkeskommune på postmottak@trondelagfylke.no. - Ønsker kommunen avklaringer under utarbeidelse av planforslaget er det mulig å ta kontakt med Fylkesmannens fagavdelinger eller saksbehandler på kommunal- og justisavdelingen. Se kontaktliste. - Kartverket tilbyr kvalitetssikring av arealplaner etter plan- og bygningsloven og vi minner om at det ved høring sendes ett eksemplar av SOSI-fil og pdf-fil til Kartverket Trøndelag på e-post: plantrondelag@kartverket.no <i>*Link til dok.</i>	Prosjektleder vurderer Fylkesmannens veiledende innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet Prosjektleder understreker at det er gjensidig interesse i å involvere Fylkesmannen tidlig i planprosessen for å i størst mulig grad å unngå innsigelser i etterkant når planen legges ut på høring	Nei!

Hortavær Velforening	Horta velforening har følgende kommentarer til forslag til planprogram: 1. Planprogrammet vektlegger i for stor grad havbruksnæringen. Det må tilstrebes at planen får et mer nøytralt snitt som også dekker andre næringer da det finnes flere næringer som hører under begrepet «næringsutvikling basert på naturressurser». Grunneierforhold og rettighetshavere i områdene må hensyntas. 2. Planområdet er beskrevet som avgrenset mot land i kystkontur basert på kote null av 1954. Vi er ikke enige i en slik definisjon. Dette gjenspeiler ikke korrekt areal som kan behandles i planen da privat eiendom går ut over kote null. Her kan nevnes stikkord som: a) 2 m dybde eller marbakke b) Strandrettighet og tilflottsrett c) Andre etablerte rettigheter som t.eks. privat allmenning som kan berøre et helt område uavhengig av om det er land- eller sjøarealer. Dette vil spesielt få stort utslag for øy-eiendommer med lang kystkontur. For slike må annen beregning foretas, eventuelt opplyses om dette i planverket slik at man ikke får feil oppfatning av eiendomsforholdene mot sjø. 3. Under pkt. «2.1 Organisering» er det uttalt at «Planarbeidet ledes av en styringsgruppe bestående av en representant fra hver kommune». Her må det spesifiseres om dette skal være en folkevalgt, eventuelt kommunalt ansatt og på hvilken måte denne velges for deltagelse i styringsgruppen. 4. Under pkt. «2.1 Organisering» er det referert til «Arbeidsgrupper». Dette begrepet må beskrives nærmere med eksempler og kriterier for etablering av arbeidsgruppene og hvordan man velger representanter i disse gruppene. Det må etableres et rammeverk med en beskrivelse på hva som er formålet med en slik arbeidsgruppe. 5. Pkt. «2.4 Medvirkning». Her står det sitat: «Arealplaner i sjø forholder seg primært ikke til grunneiere, men til brukergrupper og sektormyndigheter.» Det kan godt være at det er det man ønsker - å ikke forholde seg til grunneier, men vi mener det blir feil.	Prosjektleder oppfatter at flere av Horta velforenings innspill er basert på manglende forståelse for hva man kan forvente å ta hensyn til og kunne oppnå med en overordnet kystsoneplan. Prosjektleder understreker at privat eiendomsrett i sjø ikke gir grunnlag for å kunne begrense planområdet slik det er omtalt i forslag til planprogram. Prosjektleder fastholder også anbefalingen i forslag til planprogram om at man bør påvirke arbeidet med revisjon av forskriften om tarehøsting for å kunne yte innflytelse på denne virksomheten	Nei!
---	--	--	-------------

	Namdalskysten har et vell av øyer, holmer og skjær med meget lang kystkontur/strandlinje og med et omfattende privat eierskap. Privat eierskap av øy-eiendommer medfører også spesielle rettigheter. Enkelte fiske- og dunvær kan ha egne særrettigheter og rettigheter opparbeidet med alders tids bruk, samt private allmenningsrettigheter. Det finnes tilfeller der sjøområde er mer eller mindre tillagt privat eiendomsrett. Strandrettigheter og tilflottsrettigheter er grunneierrettigheter som ikke kan marginaliseres av et planverk. 6. Pkt «2.5 konsekvensutredning». Det må sikres at innsigelser til planen ikke blir tilsidesatt med begrunnelsen at den som fremmer innsigelsen må betale for en konsekvensutredning. Dersom det blir behov for en konsekvensutredning så vil det være tilstrekkelig faglig hold for dette og planarbeidet må stoppe opp inntil utredningen er på plass. Kostnader med utredningen må dekkes av planprogrammet eller den næringen som er den egentlige initiator for kystsoneplanen. Det er normalt slikt for arealplaner at det er den som krever utarbeidet en plan som også må bære kostnaden med de kartlegginger/utredningsbehov som fremkommer gjennom arbeidet med planen også utover egne utredninger. 7. Arealplanen/Kystsoneplanen må ikke være til hinder for at man senere kan kreve dokumentasjon av bærekraft og miljøundersøkelser i forbindelse med etablering av tiltak/konsesjoner gjennom marine næringer. 8. I Pkt «3.1 Følgende tema skal utredes» så bør man se på status for dybdekartlegging i området og sikre at det er foretatt nødvendige undersøkelser for å avklare dybdeforhold. Dette er også viktig for å kunne si noe om privat eiendomsrett og planområdets utstrekning mot land. I pkt. «3.1 Følgende tema skal utredes» er nevnt et punkt Fisker og Havbruk. Her må tas med «Lokale kjente og tradisjonelle fiskeplasser for spesielle redskaper». Det finnes områder utover det som er registrert av Fiskeridirektoratet som har lokal og regional betydning. Disse må også hensyntas. Dette kan eks. være vandrerruter for Villaks, Kveitvadsett, indikatorart er som hummer mv. Tradisjonelt fiske/fiskeplasser er viktig å beskytte også for fremtiden.	Øvrige relevante innspill menes å være ivaretatt I forslag til planprogram uten at man presiserer ytterligere slik Horta velforening ønsker	
--	---	---	--

9. Pkt. «4.2 Fiskeri og tarehøsting». Det blir feil å ikke vurdere dette i planen. Det finnes områder langs kysten som bør beskyttes for taretråling av mange grunner og dette bør synligjøres nå. Spesielt er dette viktig for nærarealene til våre verneområder som ofte er grunnere enn 30 meter og derfor populære hos denne næringen. Taretråling er i raskt økende vekst, så langt med kun en aktør i bransjen - men denne ekspanderer nordover. Det kan komme ytterligere aktører i bransjen og presset vil trolig bli større. Det er ikke noe poeng i å lage en kystsoneplan om man velger å utelukke diskusjonen rundt arealbruken til en av de mest omstridte aktørene i den marine bransjen. Vurdering av hvilke områder på Namdalskysten som kan tråles og hvilke som ikke kan det, vil være en av de viktigste oppgavene for en kystsoneplan. Mangler man kunnskapsgrunnlag må man være føre var og gjenspeile det i planverket. Taretrålingsnæringen er regulert av sentrale forskrifter, men det er også oppdrettsnæringen. Slikt sett er de litt forskjellige.
10. Pkt. «4.3 Havbruk». Det står her oppført at sitat: «Det er tillatt å søke om etablering av akvakultur i landskapsvernområder». Ordlyden her må endres. Det er for så vidt ikke forbudt å søke, men mange verneforskrifter på Namdalskysten, deriblant Hortavær har eksplisitt listet forbud mot oppdrettsanlegg. Derfor vil det ikke være noe poeng i å søke da dette er noe som ikke tillates. Dette må korrigeres i planprogrammet. Slike områder kan også blokkeres ut i sin helhet med en arealkode som gjenspeiler at det ikke skal drives akvakultur i disse områdene.
11. Pkt. «5 Risiko og sårbarhet». Her må det hensyntas ville anadrome fiskearters vandring i sjø og det må kartlegges viktige vandringsmønster/vandringsruter som er aktuelle å beskytte.
- Det må hensyntas strømforhold inn i verneområder, slik at man unngår forurensing fra større industriell virksomhet rett inn i verneområder fordi tiltaket ligger for nært sårbare områder eller strømforhold en tilsier et mulig problem. Eksempler kan være olje/diesel forurensning samt andre avfallsstoffer fra selve virksomheten. Her vil det være behov for å etablere buffersoner mot verneområdene.

12. Pkt. «2.5 Konsekvensutredning» er omfattende, men uoversiktlig beskrevet. Det er viktig at man her ikke forvansker situasjonen for de som eventuelt måtte ha innsigelser til planverket. Det kan også fremstå som om den svake part kan avkreves å dekke dokumentasjonskostnader på forslag/innspill til planen. Dette kan oppfattes som en avskrekkelse fra å uttale seg og vil kunne være en uheldig situasjon. Eventuelle slike kostnader må kunne dekkes eller omsøkes dekket av selve planprogrammet for å sikre en viss form for balansert dokumentasjon. Vi ber om at dette klargjøres.

*Link til dok.

Høylandet kommune	Behandling/vedtak i Høylandet formannskap den 30.08.2018 sak 42/18 Behandling: Høylandet formannskaps vedtak: Høylandet formannskap vedtar følgende høringsuttalelse til planprogrammet for kystsoneplan for Namdalen: Høylandet kommune synes forslaget til planprogram ser ut til å ivareta de tema som må avklares i forbindelse med planarbeidet. For Høylandet kommune er det viktig at forholdet til våre tre nasjonale lakseførende vassdrag blir ivaretatt, både i Follafjorden og i Namsfjorden, spesielt i forhold til påvirkning og smitte på ville stammer av laks, ørret og sjørøye. I forhold til havbruk og akvakultur ønsker Høylandet kommune at muligheten for akvakultur utredes også for de deler av planen som ligger i Høylandet kommune. Videre er farleden inn til Kongsmoen kai viktig for Høylandet kommune, og muligheten for utvikling av turisme og friluftsliv er også viktig i innerste del av Follafjorden. Forankring opp mot region Namdals bioøkonomistrategi er viktig – Høylandet kommune imøteser at denne koblingen også blir ivaretatt gjennom planprosessen. Høylandet kommuner ser det også som viktig at høsting av tare blir tema i arbeidet med kystsoneplan, da tare er oppvekst- og yngleområde for fisken. Å få avklart hvilke områder det kan høstes tare i er viktig for utviklingen i våre nabokommuner, og vi støtter opp om dette. Enstemmig vedtatt	Prosjektleder vurderer Høylandet kommunes innspill som relevant og mener de er ivaretatt i forslaget til planprogram som er til høring.	Nei!
-------------------	--	--	-------------

Kystverket	Kystverket synes hele planprogrammet er både informativt og oversiktlig i forhold til formål, utfordringer og rammer for det kommende planarbeidet. Med hensyn til selve planavgrensningen kunne Kystverket tenke seg at planen også omfattet den nærliggende og tilgrensende strandsone, slik som i en tradisjonell kystsoneplan. Dette ville etter vårt syn gi en mer helhetlig forvaltning av kommunene sine areal, men vi går ut fra at kommunene ønsker å innlemme sjøplanen i sine respektive kommuneplaner og således ivareta en total og sammenhengende arealforvaltning. I kapittel 1.4 om Lovgrunnlaget med de viktigste lovene for arealplanlegging i sjø, bør man kanskje nevne Nasjonal Transportplan 2018 -2029, der det er flere transportkorrigerende og nasjonale føringer for bl.a. sjøområdene i Namdalsregionen. Man kan mellom annet nevne den planlagte utdypningen av Leiskjærsgrunnen, som til en viss grad vil endre seilingsrutene og ikke minst øke sjøsikkerheten. Man forventer også en relativ sterk økning (47%) i utseilt distanse i planperioden. Fra før vet vi at sjøtransporten av gods mellom Trondheim og Bodø har en tonnasjeandel på 79%. I kapittel 3.1 om behov for utredninger innenfor hovedkategorien samfunn og underkapittel samferdsel, er det nevnt ulike problemstillinger innenfor Kystverket sitt ordinære forvaltningsområde. Vi er innstilt på å bidra i planarbeidet og finne konstruktive løsninger på problemstillingene. Det er ikke en nødvendighet å generalisere farleden som areal i Kystsoneplanen. I overordnede planer skal hoved- og biled vises som juridisk linje (sosi-kode 1161 - Farled) og de nevnte ledene skal inngå i flerbruksformål som inneholder ferdsel (ferdsel, farled, fiske, natur- og friluftsområder). I en del områder kan det likevel være hensiktsmessig å benytte farled eller ferdsel som enbruksformål for å vise at skipstrafikk er en høyt prioritert arealbruk. Eksempelvis kan dette være i farvann med høy risiko på grunn av høytrafikkthet, trange farvann, innseiling til havner og fiskerihavner, samt på steder det er gjennomført, planlagt eller foreslått utdypingstiltak i NTP. *Link til dok	Prosjektleder vurderer Kystverkets innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder understreker forøvrig at til tross for at plankartet ikke skal strekke seg inn i strandsonen, vil planprosessen vurdere hensynet til interesser på land. Prosjektleder understreker behovet for samarbeid med Kystverket i planprosessen spesielt for å avklare hensikten med ferdsel som enbruksformål også med tanke på å planlegge vertikalt. Både i denne forbindelse og i fremtidig revisjonsarbeide.	Ja! Prosjektleder foreslår å ta Kystverkets anbefaling om å tilføye «Nasjonal Transportplan 2019-2029» Prosjektleder anser det dog som mest hensiktsmessig at tilføysen gjøres under kap. 1.5.
------------	---	---	---

Lakseutvalget for Namsenvassdraget	Lakseutvalget for Namsenvassdraget ser at havbruksnæringen er en viktig næring for regionen og landet. Vi hilser kystsoneplanen velkommen, og mener den er viktig for å sikre en helhetlig og enhetlig forvaltning av de viktige havressursene og naturverdiene som er knyttet til Namdalskysten. En kystsoneplan for Namdalskysten vil berøre vårt mandatområde. Vi vil videre gi noen konkrete kommentarer til selve planprogrammet: Side 2, Formål/hensikt: <i>Å sikre bærekraftig verdiskapning og gi mulighet for fortsatt vekst...</i> Kommentar: Her bør det tilføyes: der næringene vurderes å være bærekraftige. Uten dette tillegget kan det se ut som om det skal gis mulighet for vekst uansett bærekraft eller ikke. Side 5, pkt 1.1, 2. avsnitt: <i>Et av prosjektets viktigste effektmål er å tilrettelegge og øke mulighetene for etablering og vekst innen havbruksnæringa ved at arealplanen sikrer tilgang til tilstrekkelig bærekraftig areal der næringa kan søke om etablering og</i> Side 6 under pkt 1.2 første hakepunkt <i>Fylkeskommunene og kommunene sikrer tilstrekkelig areal til fiskeri- og havbruksnæringen i kystsoneplanleggingen, og avveier dette mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.</i> Kommentar: Ordlyden bør i begge punktene endres siden man ikke vet om det finnes tilstrekkelig areal der alt er bærekraftig. Side 12 første avsnitt i pkt 2.5: <i>KU skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon</i> Kommentar: I tillegg bør det stå at det i hvert enkelt tilfelle må vurderes om det må gjøres undersøkelser for å skaffe til veie mer informasjon, som registreringer og kartlegginger.	Prosjektleder vurderer Lakseutvalgets innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder er imidlertid uenig i presiseringsbehovene Lakseutvalget for Namsenvassdraget fremmer innspill om til en overordnet plan slik «Kystsoneplan for Namdalen» er ment å være. Prosjektleder kommenterer for øvrig at man ikke kan endre sitater fra nasjonale føringer som på s. 6. første hakepunkt i forlag til planprogram selv om man mener ordlyden er for upresis, og understreker at man i planprosessen vil søke å få frem så mye faktagrunnlag som	Nei!
---	---	---	-------------

Side 12 første avsnitt i pkt 2.5: <i>KU skal bare omfatte de delene av planen som fastsetter rammer for framtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av den gjeldende planen.</i> Kommentar: Her bør det også utarbeides KU for områder som er betegnet med kombinerte formål FNFFA. På grunn av det kombinerte formålet mellom akvakultur og andre interesser bærer de preg av å være noe mer uavklart. Dermed bør de områdene som er avsatt til disse kombinerte formålene i tidligere arealplanene også konsekvensutredes. Side 14, pkt 3.1 under Natur og miljøressurser: <i>I tilknytning til biologisk mangfold bør det her også være et punkt om kartlegging og registrering, jfr vår første kommentar knyttet til pkt 2.5.</i> Side 15 pkt 4.1 <i>Naturmangfoldloven tar utgangspunkt i at all natur skal forvaltes basert på dagens kunnskap.</i> Kommentar: Det kan med bakgrunn i Naturmangfoldloven også være behov for nyregistreringer for å kunne gi klarsignal for nye tiltak. Lovens § 9 som omfatter føre-var-prinsippet tilsier at manglende kunnskap vil kunne medføre at tiltak ikke kan iverksettes. Side 16 pkt 4.1 siste hakepkt <i>Påvirkning på ville lakse- og ørretstammer fra spredning av sykdom som følge av oppdrettsaktivitet i planområdet</i> Kommentar: Her må også lus og genetisk påvirkning nevnes Side 16, pkt 4.3 hakepkt 1 <i>Med grunnlag i foreliggende kunnskap skal det kartlegges potensielt egnede areal til bærekraftig akvakultur.</i> Kommentar: Også her bør det fremgå at nyregistreringer vil kunne være aktuelt for å kunne vurdere om tiltak er bærekraftige.	mulig innenfor prosjektets rammer.	
--	---	--

	*Link til dok.		
--	----------------	--	--

Mattilsynet	Mattilsynet region midt ser positivt på at det blir utarbeidet en plan for et større område av kysten. Vi vil gjerne bidra. Ved bruk av sjøareal til oppdrettsformål, er følgende punkter særlig viktige i forhold til plassering av det enkelte oppdrettsanlegg: <u>For mattrygghet (og dyrevelferd):</u> Avstander fra utslipp fra ulike typer forurensende virksomhet, f.eks. kloakkutslipp, urensset spillvann fra ulik type forurensende produksjon etc. Anbefalte minsteavstander er 5 km, strømretning og grad av rensing/desinfeksjon vil være enkeltfaktorer som spiller inn. Anlegg som produserer plantebasert sjømat som tang og tare må plasseres på samme måte i avstand fra forurensende utslipp. <u>Smittehygiene fiske sykdommer:</u> Det er egne anbefalinger om minimumsavstander mellom sjøanlegg og mellom sjøanlegg og (utslipp fra) fiskeslakterier, landanlegg, farleder, viktige transportruter for slaktefisk mv, de kan variere noe litt avhengig av art som produseres, størrelse på anlegg, type anlegg mv. Vi mener det kan være en stor fordel om det i planen settes av områder ved grensene mellom produksjonsområdene 6/7 og 7/8 som på sikt blir fri for oppdrettslokaliteter. Minsteavstand mellom koordineringsgrupper skal være 5 km, men avstand mellom lokaliteter i ulike produksjonsområder bør være større. Vi kan gjerne kontaktes nærmere om dette. <u>Smittehygiene villfisk/naturmangfold:</u> Det er ikke tillatt å plassere anlegg innenfor nasjonale laksefjorder, minimumsavstand for plassering til grense er 5 km, også 5 km fra utløp av nasjonale laksevassdrag der det ikke er noen fjord, eventuelt nye anlegg for eksisterende virksomheter må plasseres minst 30 km fra nasjonalt laksevassdrag. I planens område er det to nasjonale laksefjorder: Namsen og Åfjorden. Anbefalte minsteavstander til viktige lakseførende vassdrag for øvrig er 2, 5 km, (gjelder for oppdrettsanlegg med anadrome arter). Slike områder bør avmerkes i planen som oppdrettsfrie. <u>Fiskevelferd for fisk i anlegg/nærmiljø:</u> Områder med stillestående vann og lite	Prosjektleder vurderer Mattilsynets veiledende innspill som relevant, og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder imøteser også Mattilsynets ønske om å kunne bidra i planprosessen da vi anser Mattilsynets kompetanse som viktig spesielt med tanke på å vurdere oppdrettsnæringas bærekraft og behov for lokaliteter.	Nei!
-------------	---	---	-------------

	vannutskifting er lite egnet for fiskeoppdrettsvirksomhet, med tanke på oksygentilførsel, opphoping av slam under og omkring anlegget, som igjen kan medføre utvikling av skadelige gasser mv. Annen sjøbasert næringsmiddelproduksjon kan være aktuelt. Næringsmiddelhygieneregelverket under Matloven stiller egne krav til overvåkning ved produksjon av skjell eller plantebasert sjømat for «trygg mat». Slike områder kan avmerkes i plankart. Vi er bekymret for at bestand av leppefisk kan bli dårligere, både som følge av hard beskatning gjennom fiske og fordi naturlig habitat ødelegges gjennom taretråling. Nå er fisket blitt kvoteregulert og bestanden ivaretas mer på den måten. Da kan det være fornuftig at noen områder avsettes som områder det ikke er tillatt med taretråling. Villfanget leppefisk er en viktig ressurs for lakseoppdrett i kampen mot lakselusa, og vil være det en tid framover. Det kan være en ide at dere vurderer utslippsområder avmerket i kartplanen for utslipp av legemidler, slik at ville bestander blir minst mulig rammet. *Link til dok.		
--	---	--	--

Namsos Næringsforening	Næringsforeningene og oppdrettsselskapene i produksjonsområde 7 gir med dette følgende felles uttalelse til utkast til planprogram: Innledningsvis ønsker vi å understreke at det er svært positivt at kommunene ønsker å sikre en bærekraftig verdiskaping og gi mulighet for fortsatt vekst og utvikling av havbruksnæringa i regionen gjennom en felles kystsoneplan. Det er viktig at man gjennom planleggingen avdekker og sikrer områder som innehar spesielle kvaliteter eller sårbare arter. Vi støtter tilnærmingen om at resterende sjøareal i størst mulig grad bør planlegges med flerbruksformål der akvakultur kan være en del av formålet når det er mulig å finne sameksistens mellom fiskeri, havbruk, turisme og annen bruk av sjøarealene. På denne måten vil man få sikret viktige områder, samtidig som at man åpner for tilstrekkelig fleksibilitet i planene. En slik planlegging vil sannsynligvis føre til færre søknader om dispensasjoner fra planene, hvilket vil være positivt for både brukere av kystarealene, kommunene og forvaltningen for øvrig. I henhold til planprogrammet vil planforslagene bli behandlet i kommunestyret høsten 2019. Vi ønsker å understreke at det er svært viktig at behandlingen av søknader om tiltak ikke blir satt på vent i denne perioden. For å sikre en videre god utvikling i PO 7 mens planprosessen pågår, så ber vi om at søknader om akvakulturtiltak behandles fortløpende og iht. gjeldende arealplaner, fram til nye planer blir vedtatt og trår i kraft høsten 2019.	Prosjektleder vurderer Namsos Næringsforenings innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet Prosjektleder kommenterer for øvrig at det er de til enhver tid juridisk gjeldende kommuneplanene som er rammeverket for kommunenes behandling av søknader om tiltak. Kommunene skal derfor behandle nye søknader i henhold til gjeldende plan inntil ny plan er vedtatt.	Nei!
-------------------------------	---	--	-------------

N-T. grunneier- og sjølaksefiskerlag	Vi er en organisasjon (NTGSL) som representerer sjølaksefiskerne i tidligere N-T. Vi er en gruppe som i all hovedsak består av grunneiere som har rettigheter til fiske med faststående redskap i sjø, kilenot. Namsos er den kommunen i Norge som fanger størst kvantum villaks i sjø. Våre rettigheter knyttet til notplasser bør kartlegges og tas hensyn til i planen. Vi mener det også er naturlig å nevne sjølaksefiske under punkt 4.2. Fiskeri og tarehøsting. Det eksisterer eksempler på rettssaker der det har vært interessekonflikter mellom sjølaksefiskere og oppdrettere ved etablering av nye lokaliteter. *Link til dok.	Prosjektleder vurderer N-T grunneier- og sjølaksefiskerlag's innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder mener at notfangst av villaks er en såpass omfattende aktivitet innen planområdet at det bør nevnes konkret. En slik presisering vil sikre at notfangst av villaks inkluderes i utredningsbehovets første hakepunkt i kap 4.2. I dette ligger det at planprosessen må sørge for å få kartlagt omfanget av notfiske om man skal ha grunnlag for å utrede eventuelle interessekonflikter som inkluderer notfiske.	Ja! Prosjektleder foreslår at notfiske etter villaks inkluderes i kap 4.2
---	--	---	---

Nærøysund Arbeiderparti	I utgangspunktet er Nærøysund Ap positiv til en Kystsoneplan for kystkommunene i Trøndelag, for å sikre god og forutsigbar forvaltning av sjøområdene i region. Men det er med noe usikkerhet vi i Nærøysund Arbeiderparti kan godta forslagene som foreligger, hva ligger egentlig forslagene i planen? Vi vet at tråling av tang er et diskutert tema, og hvilke konsekvenser får det for gyteområdene i kystområdene? Hvilke fiskslag kan bli rammet? Bunnsamfunnet kjenner vi godt nokk til det? Hvilke sjøfugl hekker og henter sin mat i det område? Hvilke sjøpattedyr finnes her? I de berammede områder. Hvilke tare og tang vil bli fjernet? Tråling av tang er et omstridt tema blant kystfiskerne, og det ønskes derfor el langt bredere utredning. Det Nærøysund Arbeiderparti ønsker vi derfor en bredere kunnskapsløft fra det maritim fagmiljøet innen dette område, og kunnskapsbehov knyttet til økologisk relasjoner mellom arter før vi kan godkjenne planen. Vi er bekymret for Økosystemet i kystkommunene, og som vi vet kan kunnskapsmangel føre til store konsekvenser noe vi ikke ønsker for Fiskeri og havbruksnæringen i kystkommunene. *Link til dok	Prosjektleder vurderer Nærøysund Arbeiderparti`s innspill som relevant i forbindelse med utarbeidelsen av en kystsoneplan, og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder oppfordrer for øvrig Nærøysund Arbeiderparti til å be om en nærmere orientert om hovedhensikten med planen og rammene for prosjektet.	Nei!
--------------------------------	---	---	-------------

Sjømat Norge	Planprogrammet synes godt gjennomarbeidet og arbeidsutvalget støtter hovedhensikten med en felles kystsoneplan for Namdalen, nemlig at prosjektets viktigste effektmål er å tilrettelegge og øke mulighetene for etablering og vekst innen havbruksnæringen. Dette ved at arealplanene sikrer tilgang til tilstrekkelig areal der næringen kan søke om etablering. Hvis resultatet er som intensjonene, vil dette etter vårt syn svare godt opp til regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging, nemlig at det sikres tilstrekkelig areal til fiskeri- og havbruksnæringen i kystsoneplanleggingen og at dette ses i et regionalt perspektiv ((Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015). I og med at planområdet omfatter deler av produksjonsområde 6 og nesten hele produksjonsområde 7, så må dette tas hensyn til dette i det videre arbeide. Med bakgrunn i de kriterier og den beslutning sentrale myndigheter gjør mht. fargelegging av områdene i det såkalte trafikklys-systemet så vil PO'enes geografiske avgrensning og derved arealarrondering være svært viktig. Dette bør inntas i planprogrammets kapittel 3 og 4. Grensen mellom gamle Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag (Buholmråsa) fungerer som en grense mellom forskjellige bekjempelsesstrategier for varianter av PD, noe som også vil ha betydning for muligheter og utnyttelse av sjøareal. Dette bør inntas som et tema under kapittel 3 og 4. Under kapittel 1; formålet med planarbeidet brukes uttrykket «tilgang til tilstrekkelig bærekraftig areal». Det vil være av stor betydning for havbruksnæringas videre utvikling at en i arbeidet med kystsoneplanene tar innover seg næringas teknologiske utvikling. Utviklingen skjer med stor kraft og fart og resulterer blant annet i at areal som før ikke ansås som bærekraftig, nå kan utnyttes med bakgrunn i nye teknologiske løsninger, dette være seg landbasert, lukkede/semilukkete anlegg i sjø, nedsenkbare anlegg og anlegg som kan ligge i værharde områder. Også andre løsninger/driftsformer og kombinasjoner vil kunne nyttiggjøre seg arealer som tradisjonelt ikke har blitt betraktet som aktuelle for akvakultur. Vi anser det derfor som viktig at dette blir adressert i det videre arbeide.	Prosjektleder vurderer Sjømat Norges innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Prosjektleder imøteser næringens oppfordring om samarbeid og har forventninger til at næringen selv er med å gir innspill til lokaliteter hvor det er ønskelig å etablere oppdrett, slik at vi får konsekvensutredet aktuelle lokaliteter som enbruksformål i planprosessen.	Nei!
----------------------------	--	--	-------------

	Næringen i området, i samarbeide med offentlig forvaltning, har utviklet et godt samarbeid mht. bl.a. biosikkerhet og forebyggende og aktiv bruk av soner. En forutsetning for optimal og effektiv bruk av en optimal sonestruktur er fleksibilitet i næringas tilgang til sjøareal. Etter vår mening vil en strategisk riktig tilnærming til arealtilgang være primært å «ta ut» områder hvor akvakultur uansett ikke er ønskelig. Resterende areal vil da være «flerbruks» hvor det er mulig å utnytte arealet til blant annet næringsvirksomhet akvakultur. Etter vår mening vil det være tilnærmet næringsfiendtlige og hindre videre utvikling hvis en anvender såkalt «frimerkeplanlegging», noe som medfører mangel på fleksibilitet. I kapitlet «Premisser for planarbeidet» kunne dette etter vår mening bli tatt inn. Planprogrammet burde også hatt som fokusområde, eventuelt adressert behovet for å utrede mulig opphevelse/bruk av eksisterende buffersoner/hensynsoner i planområdet. Næringen er dynamisk i sin natur og derfor er det viktig at kommunene ikke opptrer defensivt i planperioden ved å signalisere «stopp i søknadsbehandling». God og grundig saksbehandling kan etter vår mening løpende bli ivaretatt også i planperioden/prosjektperioden. For å få en best mulig plan hvor brukerne til syvende og sist har et eierskap til planen, vil det være særs viktig med reell medvirkning. En god operasjonalisering av planprogrammets intensjoner på dette området vil være avgjørende for endelig resultat. Næringen stiller mer enn gjerne opp og ønsker å bidra aktivt i det videre arbeide. Vi ser fram til et godt samarbeide framover.		
--	--	--	--

Trøndelag fylkeskommune	Fylkeskommunen ser positivt på at det skal utarbeides en felles kystsoneplan for overnevnte kommuner, samt intensjoner om å øke kunnskap og kompetanse, lette arbeidsmengden i enkeltkommunene og få til en mer helhetlig planlegging. Planavgrensningen: Mot land defineres plangrensen som kote 0, men planprogrammet omtaler allikevel forhold på land – som for eksempel badestrender, kulturlandskap, småbåthavner mm. I en kystsoneplan bør en del av strandsonen på land være med i planen. Strandsonen med 100-metersbeltet er en viktig overgangssone mellom sjø og land, både i forhold til biologi, landskap, friluftsliv og næringsvirksomhet. Som et minimum bør 100- metersbeltet langs land være med i planen. Ved å ta med noe areal på land kan en bedre drøfte alle de overlappende aktiviteter/forhold og evt konflikter som oppstår i denne sonen. De arealmessige avveininger som ofte gjøres i forhold til havbruk, omhandler gjerne hyttefelt, friluftsområder, havner og småbåthavner mm. Dette er arealbruksinteresser som ofte kommer i konflikt med akvakulturvirksomhet. Kunnskapsbasert planlegging: Arealbruken i Trøndelag skal være kunnskapsbasert. For å oppnå dette, er følgende viktig: - Systematisk kartlegging av ressurser og miljøtilstand for å sikre oppdaterte faktadatabaser - Videre utvikling av verktøy for modellering av strøm og ulike faktorerers innvirkning på hverandre For å få til en kunnskapsbasert planlegging og forvaltning av sjøområdene våre, er kommunene avhengig av bedre kartlegging, og særlig de kystnære områdene der arealbruksinteressene ofte er motstridene. Det gjelder i første rekke marine grunnkart med detaljert kunnskap om havbunnen bl.a om ankringsforhold, bunnfelling, bratte skråninger, bunnsedimenter, biotoper, gravbarhet i tillegg til topografi/dybdekurver. Slik kan det i neste omgang utarbeides gode temakart som grunnlag for planlegging og forvaltning. Data som har større oppløsning enn 50 meter, gir ikke detaljert nok informasjon til at dette blir nyttig for kommunene.	Prosjektleder vurderer Trøndelag Fylkeskommunes innspill som relevant og tar de til vurdering i det videre planarbeidet. Det er spesielt innspillet knyttet til de kunnskapshull man avdekker å ha i planprosessen som er verdt å merke seg. Det bør være mulig innenfor prosjektets rammer å tette noen kunnskapshull spesielt knyttet til å kartlegge de ulike interessene innen planområdet. Det vil imidlertid være behov for ytterligere kunnskap etter planperioden med tanke på revisjon av planen. Det er spesielt de fysiske forholdene som dybde (marine grunnkart) og strømforhold som synes å være for	Nei!
-------------------------	--	--	-------------

	Det er usikkert om/hvordan manglende kunnskapshull skal følges opp i dette prosjektet, gitt offentlige rammebetingelser, størrelsen på området og den korte tiden som er satt av til arbeidet. Vi savner en målsetting om at det gjennom prosjektet avdekkes og prioriteres hvilke utredningsbehov en bør gå videre med i etterfølgende prosjekter. Det er flere sjørelaterte temaer som bør være med i planarbeidet (for eksempel differensiering av vannsøylen, differensiering av akvakulturformålet på art, osv), men ut fra tidsperspektivet er det forståelig at noen temaer må prioriteres. Erfaringer fra «Kysten er klar» samarbeidet «Kysten er klar» har bare i noen grad lyktes med å få på plass en konfliktavklarende plan slik målet var. For områder der det ikke er avdekket større interessekonflikter av nasjonal eller regional karakter anbefaler planen arealformålet: Flerbruksområder, bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone: ferdsel, farled, fiske-, akvakultur-, natur- og friluftsområder (FFFANF) Bl.a med bakgrunn i manglende kunnskap om sjøområdene (marine grunnkart). Det var en grunnpremiss at arbeidet med interkommunal kystsoneplan måtte basere seg på eksisterende kunnskap. Det er svært ulikt hvordan kommunene har valgt å ta inn prinsippene, bestemmelsene og forslag til retningslinjer i egne planprosesser etter plan- og bygningsloven. I et interkommunalt plansamarbeid ligger det som grunnpremiss at det er mer fokus på interkommunale/regionale problemstillinger enn lokale interesser. Ikke alle spørsmål om differensiering av sjøarealene kan foretas på bakgrunn av klare faglige anbefalinger. Ofte vil det være nødvendig med strategisk funderte prioriteringer. *Link til dok.	kostnadskrevende å fremskaffe i prosjektperioden. Planprosessen vil avdekke og omtale hvilken kunnskap man med fordel vil ha behov for i forbindelse med en fremtidig revisjon av planen.	
--	--	--	--

Åfjord Venstre	Forslag til tilleggstekst under 4.2, Utredning Fiskeri og tarehøsting. Planområdet omfatter.....fiskefelt. I tillegg er det viktige vandringskorridorer for anadrome fiskearter i tilknytning til nasjonale lakseelver. I tillegg foregår.... Tilleggs punkt under behov for utredning; Kartlegge vandringskorridorer for androme fiskearter og konsekvenser ved ytre påvirkning av disse. *Link til dok.	Prosjektleder vurderer Åfjord Venstres konkrete innspill som relevant og foreslår at de tas inn i endelig planprogram. På den måten mener prosjektleder at planprogrammet ytterligere vil ivareta fokus på anadrome fiskearter i planprosessen. Angående kartlegging av vandringskorridorer må prosjektet basere seg på kjent faktagrunnlag og ut over det er det prosjektets økonomiske og tidsmessige rammer som tilsier om man vil kunne tilføre nytt kunnskapsgrunnlag.	Ja! Sett ti lys av at vi har 2 nasjonale laksefjorder i planområdet mener prosjektleder at man må nevne vandringskorridorer for anadrome fiskearter. Det foreslås imidlertid lagt til i kap 4.1 hvor nasjonale laksefjorder allerede er nevnt.
-----------------------	--	---	--